

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
przeciwko M. B.-D.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
d wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 4 kwietnia 2019 r., sygn. akt [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje i nakazuje wypłacić adw. E. G. – K. ze środków Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych, powiększoną o należny podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanej M. B.-D.**

UZASADNIENIE

Pozwana M. B. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), oddalającego apelację pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w S., w którym uwzględniono skierowane przeciwko niej powództwo o zapłatę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. instytucja przysądu. Stosownie do ww. przepisów Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o którym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

W sprawie nie zachodziły przyczyny uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżąca wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem odwołanie się do pierwszej z tych przesłanek wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Podniesiony problem musi też charakteryzować się nowością; zagadnienie, które było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, co do zasady traci ten walor (postanowienie Sądu Najwyższego z 19 marca 2012 r., II PK 294/11). Istotność problemu prawnego wyraża się natomiast w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11).

Oparcie wniosku z art. 398⁴ § 2 k.p.c. na przesłance oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga natomiast wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd II instancji wykładni lub zastosowania prawa

z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (post. Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd II instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Należy podkreślić, że połączenie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. z oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy dotyczą one odmiennych podstaw kasacyjnych. Dana kwestia nie może bowiem stanowić istotnego zagadnienia prawnego i jednocześnie nie pozostawiać żadnych wątpliwości co do prawidłowego jej rozstrzygnięcia (post. Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2012 r., III UK 60/11).

Skarżąca nie spełniła opisanych wyżej wymagań związanych z treścią wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Uzasadnienie tego wniosku skarżąca opiera na własnym założeniu, że Sąd II instancji błędnie ustalił (w drodze domniemania faktycznego, s. 13 uzasadnienia zaskarżonego wyroku), iż nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu udzielonego pozwanej przez poprzednika prawnego powodowego Funduszu. W związku z tym, a także z faktem zawarcia w skardze zarzutów naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., wypada przypomnieć, że Sąd Najwyższy nie jest sądem faktów, lecz sądem prawa, a na etapie postępowania kasacyjnego zastosowanie znajduje, przywołany również przez skarżącą, art. 398³ § 3 k.p.c., który ustanawia zakaz kwestionowania oceny dowodów oraz ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd II instancji.

Próba obejścia tego zakazu, poczyniona w odniesieniu do obu wskazanych w skardze przyczyn kasacyjnych, stanowi podstawę do odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania. Zagadnienie prawne ma bowiem wystąpić „w sprawie”, tzn. na tle

okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie przez Sąd, a nie na tle stanu faktycznego sformułowanego przez stronę skarżącą. Tylko w takim przypadku rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego może realizować, niezależnie od publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej, także jej prywatnoprawne cele, wyrażające się w przydatności zajętego przez Sąd stanowiska do rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej. Zagadnienie prawne oparte na twierdzeniach samej strony, nieodzwierciedlonych w ustaleniach faktycznych sprawy, nie realizuje ww. celów skargi i w konsekwencji, jako niespełniające przyczyny wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Nadto w skardze nie sformułowano żadnego zagadnienia prawnego rozumianego w sposób zgodny z wynikami wykładni przywołanego wyżej unormowania, jak również nie podjęto próby przekonującego wykazania, że zachodzi sytuacja oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Zasadność, a tym samym również oczywista zasadność skargi kasacyjnej, jest pochodną skuteczności zarzutów sformułowanych w ramach odpowiednich podstaw skargi. Tymczasem, wbrew art. 398³ § 3 k.p.c., istotna część zarzutów jest niedopuszczalna (zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.) bądź została sformułowana nieprawidłowo. Zarzuty skargi kasacyjnej powinny bowiem precyzyjnie wskazywać na przepisy naruszone przez Sąd II instancji, z uwzględnieniem podziału artykułów na jednostki redakcyjne niższego rzędu. W przypadku zarzutu naruszenia prawa materialnego konieczne jest również określenie formy tego naruszenia, tj. błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że w skardze kasacyjnej nie wykazano, by zachodziły przyczyny określone art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej na rzecz pełnomocnika skarżącej działającego z urzędu orzeczono zgodnie z § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. orzeczono,
jak w sentencji postanowienia.

jw